

A Bizottság határozatának összefoglalója

(2009. november 11.)

az EK-Szerződés 81. cikke és az EGT-megállapodás 53. cikke szerinti eljárásról

(Ügyszám: COMP/38.589 – Hőstabilizátorok)

(az értesítés a C(2009) 8682. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol, német és francia nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2010/C 307/05)

A Bizottság 2009. november 11-én az EK-Szerződés 81. cikke szerinti eljáráshoz kapcsolódó határozatot fogadott el. Az 1/2003/EK tanácsi rendelet 30. cikkének rendelkezései alapján a Bizottság ezúton teszi közzé a felek nevét, a határozat lényegét és a kiszabott büntetéseket, figyelembe véve a vállalkozások üzleti titkaik védelmére vonatkozó jogos érdekét. A határozat szövegének betekinthező változata megtalálható a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján az alábbi címen:

<http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/>

1. BEVEZETÉS

- (1) E határozatnak – a jogsértés időpontjában 11 vállalkozáshoz tartozó – 27 jogi személy a címzettje, amelyek megsértették az EK-Szerződés 81. cikkét és az EGT-megállapodás 53. cikkét. A jogsértéseket az ónstabilizátorokkal, illetve az epoxidált szójaolajból (ESBO) készített észterekkel kapcsolatban követték el; a címzettek ezek egyikeben vagy mindkettőben részt vettek. A jogsértés az ónstabilizátorok esetében 1987. februártól 2000. márciusig, az ESBO-észterek esetében 1991 szeptemberétől 2000 szeptemberéig tartott, és az EGT – a jogsértés időpontjában értett – területére terjedt ki.

2. AZ ÜGY LEÍRÁSA**2.1. Eljárás**

- (2) Az ügyet a Chemtura mentességi kérelme alapján indították. A Bizottság a 2003 februárjában végzett helyszíni vizsgálatok során további bizonyítékokat szerzett. Ezenkívül négy, az engedékenységi közlemény alapján benyújtott kérelmet kapott (az Arkema France-tól, a Baerlochertől, az Akzo Nobeltől és a BASF-től). Az egyesült királyságbeli Akcros Chemicals-nél végzett vizsgálatok során a vállalkozás képviselői egyes dokumentumokkal kapcsolatban azt állították, hogy azokat ügyvédi titok védi. Az Akzo Nobel és az Akcros Chemicals 2003. áprilisi, a Bizottság több határozatának megsemmisítésére irányuló keresetének kapcsán a dokumentumok ügyét az Elsőfokú Bíróság (jelenleg: Törvényszék) 2007. szeptember 17-i ítélete zárta le. Az Elsőfokú Bíróság elutasította az Akzo Nobel és az Akcros Chemical keresetét. A Bizottság több információkérést küldött.

- (3) 2009. március 17-én a Bizottság kifogásközlést adott ki, és az összes vállalkozás számára biztosította az iratbetekintést, valamint lehetőséget nyújtott arra, hogy írásban, továbbá a 2009. június 17-i és 18-i szóbeli meghall-

gatáson előadja a Bizottság előzetes álláspontjával szembeni védekezését. A versenykorlátozó magatartásokkal és erőfölénnyel foglalkozó tanácsadó bizottság 2009. október 15-én és 2009. november 6-án kedvező véleményt adott, a Bizottság pedig 2009. november 11-én elfogadta a határozatot.

2.2. A jogsértések összefoglalása

- (4) A határozat tárgya az EK-Szerződés 81. cikkének és az EGT-megállapodás 53. cikkének egységes és folytatólagos megsértése a hőstabilizátorok két típusára – ónstabilizátorok és ESBO-észterek – vonatkozóan. Az ónstabilizátorokat arra használják, hogy megakadályozzák a PVC végtermékké történő feldolgozásakor keletkező hő miatti bomlást. Főképpen merev vagy rugalmas PVC-termékekben alkalmazzák őket. Az ESBO-t/észtereket lágyítószerként és hőstabilizátorként használják a rugalmas PVC-termékekben.
- (5) A két versenyellenes megállapodás célja az volt, hogy a vevők és az eladási mennyiségek felosztása révén a rendes versenyszintet meghaladó mértékűre növeljék, majd fennartsák az ónstabilizátorok és az ESBO-észterek árát az EGT területén. A két kartell létrehozásáról az AC Treuhand által szervezett találkozókön döntöttek. A kartellek időtartamának nagyobbik részében az AC Treuhand felügyelte az értékesítési kvótákról és a rögzített árákról kötött megállapodások végrehajtását.
- (6) Az EGT-beli kartellek irányvonalait az ónstabilizátorok esetében havonta, az ESBO-észterek esetében negyedévente Svájcban tartott találkozókön határozták meg. Az árrögzítéssel, piacfelosztással és vevőelosztással kapcsolatos jogsértések részleteit az Európa-szerte különböző

országokban tartott találkozókön tárgyalták meg és öntötték konkrét formába. Ezáltal a résztvevők biztosították, hogy az összehangolt magatartást minden EGT-országban kövessék.

- (7) 1996-ig a hőstabilizátor-beszállítók közvetlenül az AC Treuhandnál ellenőrizték, hogy valamennyi kartelltag betartja-e a versenyellenes megállapodásokat. Az AC Treuhand a telephelyein tartott titkos találkozókön az árrögzítés és az eladási mennyiség felosztásának részleteit tartalmazó „piros” és „rózsaszín” íveket osztott szét. Ezeket az íveket nem vihették ki a tárgyalóteremből.
- (8) Minden egyes címzett a kartellmegállapodásokban való saját részvételének megfelelően felel, tehát vagy közvetlen résztvevőként, vagy anyavállalat esetében azért, mert a jogsértés időszakában az anyavállalat döntő befolyást gyakorolt a leányvállalat magatartására, és így az utóbbi magatartását az előbbinek tudtuk be.

2.3. A címzettek és a jogsértés időtartama

- (9) Az ónstabilizátorok esetében: Akzo Nobel N.V. (1987.2.24–2000.3.21.), Akzo Nobel Chemicals GmbH (1987.2.24–1993.6.28.), Akcros Chemicals Ltd (1993.6.28–2000.3.21.), Elementis Holdings Limited (1988.9.28–1998.10.2.), Elementis plc (1998.2.23–1998.10.2.), Elementis UK Limited (1988.9.28–1993.7.2.), Elementis Services Limited (1993. júl. 2–1998. okt. 2.), Elf Aquitaine S.A. (1994.3.16–1996.3.31. és 1997.9.9–2000.3.21.), Arkema France (1994.3.16–1996.3.31. és 1997.9.9–2000.3.21.), CECA SA (1994.3.16–1996.3.31. és 1997.9.9–2000.3.21.), MRF Michael Rosenthal GmbH (1990.10.12–2000.3.21.), Baerlocher GmbH (1987.2.24–2000.3.21.), Baerlocher Italia SpA (1994.6.22–2000.3.21.), Baerlocher UK Limited (1995.3.28–1997.9.17.), Chemtura Corporation (1998.5.29–2000.3.21.), Chemtura Vinyl Additives GmbH (1997.12.12–2000.3.21.), BASF Specialty Chemicals Holding GmbH (1987.2.24–1998.5.29.), BASF Lampertheim GmbH (1987.2.24–1998.5.29.), Reagens SpA (1992.11.20–2000.3.21.), AC-Treuhand AG (1993.12.1–2000.3.21.).
- (10) ESBO-észterek: Akzo Nobel N.V. (1991.9.11–2000.3.22.), Akzo Nobel Chemicals B. V. (1991.9.11–1993.6.28.), Akcros Chemicals Ltd (1993.6.28–2000.3.22.), Elementis Holdings Limited (1991.9.11–1998.10.2.), Elementis plc (1998.2.23–1998.10.2.), Elementis UK Limited (1991.9.11–1993.7.2.), Elementis Services Limited (1993.7.2–1998.10.2.), Elf Aquitaine SA (1991.9.11–2000.9.26.), Arkema France (1991.9.11–2000.9.26.), CECA SA (1991.9.11–2000.9.26.), GEA Group AG (1991.9.11–2000.5.17.), Chemson Polymer-Additive AG (1995.9.30–2000.9.26.), Aachener Chemische Werke Gesellschaft für glastechnische Produkte und Verfahren mbH (1991.9.11–2000.5.17.), Chemson GmbH (2000.5.17–2000.9.26.), Chemtura Corporation (1998.5.29–2000.9.26.), Chemtura Vinyl Additives GmbH (1997.12.12–2000.9.26.), BASF Specialty Chemi-

cals Holding GmbH (1991.9.11–1998.5.29.), BASF Lampertheim GmbH, (1991.9.11–1998.5.29.), Faci SpA, (1996.11.6–2000.9.26.), AC-Treuhand AG (1993.12.1–2000.9.26.).

2.4. Korrekciós intézkedések

- (11) A Bizottság a határozatban a bírságokról szóló 2006. évi iránymutatást alkalmazza. A határozat a Chemtura Corporation és a Chemtura Vinyl Additives GmbH kivételével a (9) és (10) bekezdésben felsorolt valamennyi vállalkozásra bírságot szab ki.

2.4.1. A bírság alapösszege

- (12) A bírság alapösszegét az ónstabilizátor-ágazatban működő vállalkozások eladási mennyiségének 20 %-ában állapították meg. A Chemtura és az Arkema France esetében csak 19 %-ot szabtak meg, mivel ezek a vállalkozások nem vettek részt a kartell 1996-ig történt következetes végrehajtásában. A bírság alapösszegét az ESBO-észterek ágazatban működő vállalkozások eladási mennyiségének 19 %-ában állapították meg. A Chemtura és a Faci esetében csak 18 %-ot szabtak meg, mivel ezek a vállalkozások nem vettek részt a kartell 1996-ig történt következetes végrehajtásában.

- (13) Az egyes vállalkozások jogsértésben való egyedi részvétele időtartamának teljes mértékű szem előtt tartásával a Bizottság az alapösszeget megszorozta a jogsértés éveinek számával.

2.4.2. Az alapösszeg korrigálása

2.4.2.1. Súlyosbító körülmények

- (14) Az Arkema France esetében súlyosbító körülménynek számít a visszaesés (három korábbi kartellhatározatot is figyelembe véve).

2.4.2.2. Az elrettentő hatás érdekében történő emelés

- (15) Az Elf Aquitaine SA esetében a bírságot 1,7-del szorozták annak érdekében, hogy elrettentsék a horizontális árrögzítésben és piacfelosztó megállapodásokban való részvételtől.

2.4.3. A 2002. évi engedékenységi közlemény alkalmazása: a bírságok mérséklése

- (16) A 2002. évi engedékenységi közlemény értelmében a Chemtúra kiszabott bírság összegét 100 %-kal csökkentik az ónstabilizátorok és 100 %-kal az ESBO-észterek esetében, a CECA/Arkema France/Elf Aquitaine bírságának összegét 30 %-kal csökkentik az ónstabilizátorok és 50 %-kal az ESBO-észterek esetében, a Baerlocher bírságát 20 %-kal csökkentik az ónstabilizátorok esetében, az Akzo bírságát 0 %-kal csökkentik az ónstabilizátorok és az ESBO-észterek esetében, a BASF-re kiszabott bírságot pedig 15 %-kal csökkentik az ónstabilizátorok és 25 %-kal az ESBO-észterek esetében.

2.4.4. *Fizetéseképtelenség*

- (17) Három vállalkozás fizetéseképtelenségre hivatkozott a bíróságokról szóló 2006. évi iránymutatás 35. pontja értelmében. A Bizottság megvizsgálta a kérelmeket, és alaposan elemezte a vállalkozások pénzügyi helyzetét, valamint szociális és gazdasági háttérüket.
- (18) A bizottsági elemzés eredményeképpen az egyik vállalkozásra kiszabott bírság összegét a vállalkozás nehéz pénzügyi helyzetére tekintettel jelentősen csökkentették.

3. A HATÁROZATTAL KISZABOTT BÍRSÁGOK

(19) Az ónstabilizátor-ágazatban elkövetett jogsértésekre az alábbi bíróságokat szabtuk ki:

1. az Elementis plc, az Elementis Holdings Limited, az Elementis Services Limited, az Akzo Nobel N.V. és az Akcros Chemicals Ltd egyetemleges felelőssége: 875 200 EUR
2. az Elementis Holdings Limited, az Elementis Services Limited, az Akzo Nobel N.V. és az Akcros Chemicals Ltd egyetemleges felelőssége: 2 601 500 EUR
3. az Elementis Holdings Limited, az Elementis Services Limited és az Akzo Nobel N.V. egyetemleges felelőssége: 4 546 300 EUR
4. az Akzo Nobel N.V., az Akzo Nobel Chemicals GmbH és az Akcros Chemicals Ltd egyetemleges felelőssége: 1 580 000 EUR
5. az Akzo Nobel N.V. és az Akcros Chemicals Ltd egyetemleges felelőssége: 944 300 EUR
6. az Akzo Nobel N.V. és az Akzo Nobel Chemicals GmbH egyetemleges felelőssége: 9 820 000 EUR
7. az Akzo Nobel N.V. felelőssége: 1 432 700 EUR
8. az Elementis plc, az Elementis Holdings Limited, az Elementis UK Limited és az Elementis Services Limited egyetemleges felelőssége: 1 580 000 EUR
9. az Elementis Holdings Limited és az Elementis UK Limited egyetemleges felelőssége: 7 231 000 EUR
10. az MRF Michael Rosenthal GmbH, a Baerlocher GmbH, a Baerlocher Italia SpA és a Baerlocher UK Limited egyetemleges felelőssége: 1 000 000 EUR
11. az Elf Aquitaine SA, az Arkema France és a CECA SA egyetemleges felelőssége: 3 864 000 EUR
12. az Arkema France felelőssége: 3 477 600 EUR
13. az Elf Aquitaine SA felelőssége: 2 704 800 EUR
14. a Chemtura Corporation és a Chemtura Vinyl Additives GmbH egyetemleges felelőssége: 0 EUR
15. a BASF Specialty Chemicals Holding GmbH és a BASF Lampertheim GmbH egyetemleges felelőssége: 61 320 000 EUR
16. a Reagens SpA felelőssége: 10 791 000 EUR

17.	az AC Treuhand AG felelőssége:	174 000 EUR
(20)	Az ESBO-észterek ágazatban elkövetett jogsértésekre az alábbi bíróságokat szabtuk ki:	
18.	az Elementis plc, az Elementis Holdings Limited, az Elementis Services Limited, az Akzo Nobel N.V. és az Akcros Chemicals Ltd egyetemleges felelőssége:	1 115 200 EUR
19.	az Elementis Holdings Limited, az Elementis Services Limited, az Akzo Nobel N.V. és az Akcros Chemicals Ltd egyetemleges felelőssége:	2 011 103 EUR
20.	az Elementis Holdings Limited, az Elementis Services Limited és az Akzo Nobel N.V. egyetemleges felelőssége:	7 116 697 EUR
21.	az Akzo Nobel N.V., az Akzo Nobel Chemicals B.V. és az Akcros Chemicals Ltd egyetemleges felelőssége:	2 033 000 EUR
22.	az Akzo Nobel N.V. és az Akcros Chemicals Ltd egyetemleges felelőssége:	841 697 EUR
23.	az Akzo Nobel N.V. és az Akzo Nobel Chemicals B.V. egyetemleges felelőssége:	3 467 000 EUR
24.	az Akzo Nobel N.V. felelőssége:	2 215 303 EUR
25.	az Elementis plc, az Elementis Holdings Limited, az Elementis UK Limited és az Elementis Services Limited egyetemleges felelőssége:	2 033 000 EUR
26.	az Elementis Holdings Limited és az Elementis UK Limited egyetemleges felelőssége:	3 412 000 EUR
27.	az Elementis Holdings Limited felelőssége:	53 000 EUR
28.	az Elf Aquitaine SA, az Arkema France és a CECA SA egyetemleges felelőssége:	7 154 000 EUR
29.	az Arkema France felelőssége:	6 438 600 EUR
30.	az Elf Aquitaine SA felelőssége:	5 007 800 EUR
31. a)	a GEA Group AG, az Aachener Chemische Werke Gesellschaft für glastech-nische Produkte und Verfahren mbH és a Chemson Polymer-Additive AG egyetemleges felelőssége:	1 086 129 EUR
31. b)	a GEA Group AG és a Chemson Polymer-Additive AG egyetemleges felelőssége:	827 842 EUR
32.	a GEA Group AG felelőssége:	1 432 229 EUR
33.	a Chemson Polymer-Additive AG és a Chemson GmbH egyetemleges felelőssége:	137 606 EUR;
34.	a Chemson GmbH felelőssége:	317 794 EUR
35.	a Chemtura Corporation és a Chemtura Vinyl Additives GmbH egyetemleges felelőssége:	0 EUR
36.	a BASF Specialty Chemicals Holding GmbH és a BASF Lampertheim GmbH egyetemleges felelőssége:	7 104 000 EUR
37.	a Faci SpA felelőssége:	5 940 000 EUR
38.	az AC Treuhand AG felelőssége:	174 000 EUR
